

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Wielkie tematy kultury w literaturach słowiańskich
„STAROŚĆ”

Wrocław, 14-15 maja 2015 r.

HONOROWY PATRONAT
Jego Magnificencja Rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego
PROF. DR HAB. MAREK BOJARSKI

KOMITET ORGANIZACYJNY

dr hab. Ewa Komisaruk, prof. nadzw. UW, kierownik naukowy konferencji

dr Marcin Maksymilian Borowski

dr Miłosz Bukwałt

dr Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak

dr Kamila Woźniak

dr Sylwia Wójtowicz

dr Richard Změlík

PROGRAM KONFERENCJI

Obrady plenarne 14 maja 2015 r.

Aula Leopoldyńska Uniwersytetu Wrocławskiego

pl. Uniwersytecki 1

9:00-9:30 – rejestracja uczestników

9:30-10:00 – otwarcie konferencji

prof. dr hab. Adam Jezierski, Prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą

dr hab. Marcin Cieński, prof. nadzw. UW, Dziekan Wydziału Filologicznego

dr hab. Anna Paszkiewicz, prof. nadzw. UW, Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej

I sesja plenarna

Przewodniczące: Anna Paszkiewicz, Dagmar Mocná

10:00-10:20 – Татьяна Царькова (Институт русской литературы /Пушкинский дом/ РАН, Санкт-Петербург), *Starość – koncept ruskiej стихотворной эпитафии?*

10:20-10:40 – Галина Нефагина (Akademia Pomorska w Słupsku), *Starość po-rusku i po-amerikancku (na materiale ruskiej literatury современного зарубежья)*

10:40-11:00 – Vladimír Novotný (Univerzita Pardubice), *Literární svět stáří: mezi apologií a akceptací*

11:00-11:20 – Anna Gawarecka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Między nobilitacją a deprecjacją. Ideologiczne kody postrzegania starości w literaturze czeskiej*

11:20-11:35 – dyskusja

11:35-11:55 – przerwa na kawę (korytarz przy Oratorium Marianum)

II sesja plenarna

Przewodniczące: Milica Jakóbiec-Semkowowa, Irena Betko

12:00-12:20 – Persida Lazarević di Giacomo (Università degli Studi „G. d’Annunzio” Chieti-Pescara), Svetlana Šeatović-Dimitrijević (Institut za književnost i umetnost u Beogradu), *Staro sunce iliti senilia pekiciana*

12:20-12:40 – Oksana Mykytenko (Институт мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, Київ), *Takav običaj izvode samo starice pedesetogodišnje i više (1898): pragmatika starosti u tradicijskoj kulturi Slovena*

12:40-13:00 – Walentyna Sobol (Uniwersytet Warszawski), *Григорій Сковорда та його переклад із книг римського сенатора Марка Цицерона „Про старість”*

13:00-13:20 – Albert Nowacki (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Młodość wobec starości: szacunek czy deprecjacja? Namir Lubko Deresz*

13:20-13:35 – dyskusja

13:35-15:30 – przerwa

III sesja plenarna

Przewodniczący: Мария Михайлова, Евгений Никольский

15:30-15:50 – Елена Дзюба (Нижегородский государственный педагогический университет им. Козьмы Минина), *Рецепция старости в изображении персонажа XVIII столетия*

15:50-16:10 – Magdalena Dąbrowska (Uniwersytet Warszawski), *Młodość i starość (według Nikołaja Karamzina)*

16:10-16:30 – Ирина Прохорова (Московский государственный университет им. М.В. Ломоносова), *„В уровень с годами” (к проблеме геронтологической рефлексии П.А. Вяземского)*

16:30-16:40 – dyskusja

16:40-16:50 – przerwa

IV sesja plenarna

Przewodniczący: Ludmila Szewczenko, Vladimír Novotný

16:50-17:10 – Алла Шелаева (Санкт-Петербургский государственный университет), *„Пришли годы, в которых нет мне больше удовольствия...”. (Концепт „старость” в хронике Николая Лескова „Захудалый род” и романе Юзефа Игнация Крашевского „Графиня Козель”)*

17:10-17:30 – Dagmar Mocná (Univerzita Karlova v Praze), *Lyrický deník stárnoucího muže („Prosté motivy” Jana Nerudy)*

17:30-17:50 – Iva Málková (Ostravská univerzita), *Motivy stáří a smrti v básnickém díle Františka Hrubína*

17:50-18:00 dyskusja

18:00 – kolacja (sala im. J. Czekanowskiego w Collegium Anthropologicum, ul. Kuźnicza 35)

Obrady w sekcjach 15 maja 2015 r.

Instytut Filologii Słowiańskiej

ul. Pocztowa 9

Sekcje IA, IB, IB – sekcje rusycystyczne

Sekcje IIA, IIB – sekcje bohemistyczne

Sekcja III – sekcja południowosłowiańska

Sekcja IV – sekcja ukrainistyczna

Sekcje rusycystyczne

Sekcje IA, IB, IC – wspólne obrady w s. 301

Przewodniczący: Franciszek Apanowicz

9:00-9:20 – Вячеслав Крылов (Казанский федеральный университет), *Отношение к собственной старости в дневниках Ивана Бунина*

9:20-9:40 – Мария Михайлова (Московский государственный университет им. М.В. Ломоносова), *Творческие отношения Ивана Бунина и Галины Кузнецовой как конфликт молодости и старости*

9:40-10:00 – Maria Giej (Uniwersytet Opolski), *Мотив старости в романе Гайто Газданова „Ночные дороги”*

10:00-10:10 – dyskusja

10:10-10:15 – przerwa

Sekcje IA, IB, IC – wspólne obrady w s. 301

Przewodniczący: Tadeusz Klimowicz

10:15-10:35 – Violaine Friedli (Université de Genève), *„Старушка худенькая – тик”:
Старость в творчестве Елены Шварц*

10:35-10:55 – Beata Waligórska-Olejniczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *O doświadczeniu starości w kontekście współczesnych dylematów egzystencjalnych. Film „Jelena” Andrzeja Zwiagincewa*

10:55-11:15 – Ludmiła Szewczenko (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), *К вопросу о типологии образов героинь „в возрасте” в современной „женской прозе”*

11:15-11:25 – dyskusja

11:25-11:45 – przerwa na kawę

Sekcja IA, s. 301

Przewodnicząca: Izabella Malej

11:45-12:05 – Daria Ambroziak (Uniwersytet Opolski), *Portrety starszych kobiet we wspomnieniach rosyjskich szlachcianek XIX wieku*

12:05-12:25 – Joanna Nowakowska-Ozdoba (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), *Starzec jako uosobienie mądrości życiowej i autorytet moralny (obraz Zosimy w „Braciach Karamazow” Fiodora Dostojewskiego)*

12:25-12:45 – Евгений Никольский (Московский государственный университет геодезии и картографии), *Проблематика старости в прозе Всеволода Соловьева*

12:45-13:05 – Марина Романенкова (Mykolo Romerio Universitetas, Vilnius), *„Смысл любви” устами „дедушки” Аносова в „Гранатовом браслете” Александра Куприна*

13:05-13:25 – Григорий Певцов (Союз писателей Москвы), *Тема праведной старости в романе Дмитрия Мережковского „Антихрист. Петр и Алексей”. Жертва Лариона Докукина*

13:25-13:40 – dyskusja

13:40-15:00 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul. Gajowicka 130)

Sekcja IB, s. 312

Przewodnicząca: Beata Waligórska-Olejniczak

11:45-12:05 – Nel Bielniak (Uniwersytet Zielonogórski), *Oblicza starości w opowiadaniach Aleksandra Kuprina*

12:05-12:25 – Katarzyna Arciszewska (Uniwersytet Gdański), *Odrzucenie starości – alternatywa wampiryczna*

12:25-12:45 – Ewa Komisaruk (Uniwersytet Wrocławski), *„Dziennik starości. 1962-196...” Władimira Proppa*

12:45-13:05 – Marcin Maksymilian Borowski (Uniwersytet Wrocławski), *Stary Mistrz z Petersburga (na podstawie powieści J. M. Coetzee'go)*

13:05-13:25 – Monika Sidor (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), *Zmęczenie czy spełnienie? Rozważania nad późną twórczością Aleksandra Solżenicyna*

13:25-13:40 – dyskusja

13:40-15:00 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul. Gajowicka 130)

Секция IC, s. 315

Przewodnicząca: Галина Нефагина

11:45-12:05 – Aurelia Kotkiewicz (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie),
„Wstrzymaj się chwilo! Ty jesteś tak piękna!”. Motyw Fausta w literaturze rosyjskiej lat
20. i 30. XX wieku

12:05-12:25 – Franciszek Apanowicz (Uniwersytet Gdański), *Stary człowiek – starość–
śmierć w poezji Nikołaja Zabolockiego. Zarys zagadnienia*

12:25-12:45 – Olga Sazontchik (Friedrich-Schiller-Universität, Jena), *„Мне нравится
мой силуэт...”* Булата Окуджавы, или Несколько размышлений о вкусе поэта

12:45-13:05 – Лола Звонарева (Институт государственного управления права
и инновационных технологий в Москве), *Старость homo soveticus в прозе
Альберта Лиханова*

13:05-13:25 – Татьяна Пудова (Akademia Pomorska w Słupsku), *Суперменство
как способ отрицания старости в произведениях Василия Аксенова*

13:25-13:40 – dyskusja

13:40-15:00 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul. Gajowicka 130)

Секция IA, s. 301

Przewodnicząca: Ewa Komisaruk

15:00-15:20 – Shiho Maeda (Tohoku University, Sendai), *Изображения матерей и жен
в советской военной культуре и литературе*

15:20-15:40 – Ilaria Remonato (Università degli Studi di Verona), *Некоторые наблюдения
над образом старости в творчестве Валентина Распутина*

15:40-16:00 – Aleksandra Urban-Podolan (Uniwersytet Zielonogórski), *Портреты
старости в прозе Валентина Распутина*

16:00-16:20 – Анна Богинская (Uniwersytet Wrocławski), *Образ старика и категория
памяти в повести Тадеуша Конвицкого „Хроника любовных происшествий”
и современной пасторали Виктора Астафьева „Пастух и пастушка”*

16:20-16:40 dyskusja

16:40-17:00 – przerwa

17:00 – podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji w s. 301

Секcja IB, s. 101

Przewodnicząca: Марина Романенкова

15:00-15:20 – Нина Осипова (Вятский государственный гуманитарный университет),
„Жили-были старик со старухой...”: архетипическая основа и семантическая трансформация модели

15:20-15:40 – Елена Олесина (Институт художественного образования в Москве), *Образ старости в русском фольклоре*

15:40-16:00 – Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak (Uniwersytet Wrocławski), *Staruszkowie w prozie Jurija Mamlejew*

16:00-16:20 – Ольга Стукалова (Институт художественного образования в Москве),
„Походкой щеголеватого пророка...” (образы стариков в эпосе Фазиль Искандера „Сандро из Чегема”)

16:20-16:40 – Krzysztof Bałaban (Uniwersytet Wrocławski), *Rosja we wspomnieniach starego emigranta rosyjskiego Iwana Bunina*

16:40-16:55 – dyskusja

16:55-17:00 – przerwa

17:00 – posumowanie obrad i zamknięcie konferencji w **s. 301**

Sekcje bohemistyczne

Sekcje IIA, IIB – wspólne obrady w s. 201

Przewodnicząca: Iva Málková

9:00-9:20 – Jakub Češka (Univerzita Karlova v Praze), *Proměna poetiky stáří od rané k pozdní tvorbě Bohumila Hrabala a Milana Kundery*

9:20-9:40 – Libor Martinek (Uniwersytet Wrocławski), *Pozdní tvorba Bohumila Hrabala*

9:40-10:00 – Anna Maria Skibska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Apologia starości w prozie Milana Kundery*

10:00-10:20 – Igor Fic (Univerzita Palackého v Olomouci), *Stáří a staroba v díle Violy Fischerové*

10:20-10:40 - Tomasz Derlatka, (Slovanský ústav Akademie věd České republiky v Praze), *Starość – ostatniość. Literackie realizacje Aleksandra Majkowskiego („Žěcé i przigodě Remusa“), Bena Budara („Da sym ja ta poslednja“) i Petre M. Andreevskiego („Последните селани“)*

10:40-11:00 – dyskusja

11:00-11:20 – przerwa na kawę

Sekcja IIA, s. 201

Przewodnicząca: Anna Gawarecka

11:20-11:40 – Jana Kolářová (Univerzita Palackého v Olomouci), *Reflexe stáří v českých moralizujících spisech předbělohorské doby*

11:40-12:00 – Klaudia Koczur-Lejk (Uniwersytet Szczeciński), *Starość jako etap życia w dziele Bartłomieja Paprockiego „Trinácte tabulí věku lidského“*

12:00-12:20 – Filip Krajník (Univerzita Palackého v Olomouci), *„Nejstarší nejvíc nes“: Stáří Shakespearova krále Leara v českých obrozeneckých překladech*

12:20-12:40 – Jana Vrajová (Univerzita Palackého v Olomouci), *Proměna reprezentace staré ženy v povídkové tvorbě autorů druhé poloviny 19. století*

12:40-13:00 – Zuzana Urválková (Masarykova univerzita v Brně), *Stáří jako ideál moudrosti. K pojetí stáří v prózách K. V. Raise.*

13:00-13:20 – dyskusja

13:20-14:45 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul. Gajowicka 130)

Sekcja IIB, s. 214

Przewodniczący: Zuzana Urválková

11:20-11:40 – Anna Zura (Uniwersytet Wrocławski), *Językowy obraz starości w poezji Jaroslava Seiferta*

11:40-12:00 – Matija Ivačić (Sveučilište u Zagreb), *Smrt má ráda poezii (a nemá ráda stáří?)*

12:00-12:20 – Dorota Żygadło-Czopnik (Uniwersytet Wrocławski), *Starość – (anty) fenomen społeczno-kulturowy w twórczości Jiřiny Šiklovej*

12:20-12:40 – Jindřiška Svobodová (Univerzita Palackého v Olomouci), *Mluva starších dospělých jako samostatný diskurz*

12:40-13:00 – Miron Pukan (Prešovská univerzita), *Umelecké modelovanie fenoménu staroby v tvorbe vybraných slovenských autorov*

13:00-13:20 – dyskusja

13:20-14:45 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul Gajowicka 130)

Sekcje IIA, IIB – wspólne obrady w s. 201

Przewodniczący: Tomasz Derlatka

14:45-15:05 – Filip Komberec (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem), *Prožitok a reflexe stáří v díle Bohumila Hrabala*

15:05-15:25 – Katarzyna Chrobak (Uniwersytet Wrocławski), *Starość niejedno ma imię – obraz starości w czeskiej literaturze dla dzieci. Inspiracje – realizacje – modyfikacje*

15:25-15:45 - Martina Salhiová (Masarykova univerzita v Brně), *Stárnou pohádkové bytosti v současné české tvorbě pro děti a mládež?*

15:45-16:05 – dr Ilona Gwóźdz-Szewczenko (Uniwersytet Wrocławski), *Prozatorski szablon człowieka starzejącego się w czeskiej i polskiej prozie o tematyce wiejskiej – „chłop na wycugu” jako typ literacki*

16:05-16:25 – Aleksandra Pająk (Uniwersytet Opolski), *Wizja końca epoki w powieści Ladislava Fuksa „Vévodkyně a kucharka”*

16:25-16:45 – Sebastian Taboń (Uniwersytet Wrocławski), *O dobrodziejstwach starości w powieści Petra Šabacha „Masłem do dołu”*

16:45-17:00 – dyskusja

17:00 – podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji **s. 301**

Sekcja południowosłowiańska

Sekcja III, s. 101

Przewodnicząca: Milica Jakóbiec-Semkowowa

8:45-9:05 – Georgi Minczew (Uniwersytet Łódzki), *Paterykon, czyli „Księga starców” w rękopiśmiennej tradycji południowosłowiańskiej*

9:05-9:25 – Izabela Lis-Wielgosz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Apoteoza starości. Funkcjonalność motywu w średniowiecznej literaturze serbskiej*

9:25-9:45 – Wojciech Józwiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Patriotyczno-narodowy charakter starości w ideologii i literaturze bułgarskiego odrodzenia narodowego*

9:45-9:55 – dyskusja

9:55-10:00 – przerwa

Przewodnicząca: Izabela Lis-Wielgosz

10:00-10:20 – Milica Jakóbiec-Semkowowa (Uniwersytet Wrocławski), *Poetyckie rozważania o starości ręką kobiecą spisane (Desanka, Urszula, Elisaweta)*

10:20-10:40 – Anna Modelska-Kwaśniewska (Uniwersytet Opolski), *Czy starość ma pleć ? Obraz zmierzchu życia w prozie Mešy Selimovicia*

10:40-11:00 – Sabina Giergiel (Uniwersytet Opolski), *Andreasa Bana ucieczka ze świata. W oparciu o utwór „Belladonna” Dašy Drndić*

11:00-11:10 – dyskusja

11:10-11:25 – przerwa na kawę

Przewodniczący: Georgi Minczew

11:25-11:45 – Ewa Stawczyk (Uniwersytet Gdański), *Piękno starości. Poetycki obraz przemijania w prozie Gorana Petrovicia*

11:45-12:05 – Dorota Gołek-Sepetlieva (Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Doświadczenie przemijania i starości w prozie Wiktora Paskowa i Stanisława Stratiewa*

12:05-12:25 – Marta Chaszczewicz-Rydel (Uniwersytet Wrocławski), *Ironia i humor – współczesne utwory na temat starości*

12:25-12:35 – dyskusja

12:35-12:40 – przerwa

Przewodnicząca: Sabina Giergiel

12:40-13:00 – Ewa Szperlik (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Staruszka w skąpym bikini albo strach przed Babą Jagą w utworze Dubravki Ugrešić
„Życie jest bajką”

13:00-13:20 – Magdalena Ślawska (Uniwersytet Wrocławski), *Doświadczenie starości*
w prozie Bory Ćosicia

13:20-13:40 – Miłosz Bukwałt (Uniwersytet Wrocławski), *Groteskowy obraz starczego ciała*
w powieści „Mirra, kadzidło i złoto” Slobodana Novaka

13:40-13:50 – dyskusja

13:50-15:30 – przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul Gajowicka 130)

17:00 – podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji w **s. 301**

Sekcja ukrainistyczna

Sekcja IV, s. 401

Przewodnicząca: Agnieszka Matusiak

8:45-9:05 – Alicja Nowak (Uniwersytet Jagielloński), *Starość w XVII-wiecznej ruskiej literaturze żałobnej*

9:05-9:25 – Denys Pilipowicz (Uniwersytet Jagielloński) *Filozoficzna refleksja na temat starości w literackiej spuściźnie Hryhorija Skoworody*

9:25-9:45 – Аліса Кузьманенко (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), *Архетип „мудрого старця” у „Чорній раді” П. Куліша та „Вогнем і мечем” Г. Сенкевича*

9:45-9:55 – dyskusja

9:55-10:00 – przerwa

Przewodnicząca: Alicja Nowak

10:00-10:20 – Irena Betko (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) *Феноменологія проминальності в контексті художньої проблематики драми-феєрії Лесі Українки „Лісова пісня”*

10:20-10:40 – Галина Хоменко (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди), *Altarity/Alterity смерті старої людини в українській літературі періоду „Смерті Молодих”*

10:40-11:00 – Anna Horniatko-Szumilowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) *Мотив старості в поезії Василя Симоненка*

11:00-11:10 – dyskusja

11:10-11:25 – przerwa na kawę

Przewodnicząca: Anna Kieźuń

11:25-11:45 – Iwona Boruszkowska (Uniwersytet Jagielloński) *Starość zmurszała i przeźroczyta. Schizofreniczność starości w twórczości Marii Komornickiej*

11:45-12:05 – Aleksandra Grzemska (Uniwersytet Szczeciński) *Po przejściach. O doświadczeniu przemijalności we współczesnej literaturze autobiograficznej*

12:05-12:25 – Beata Siwek (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie)

Starość niedoskonała... Doświadczenie starości w dramatach „Wieczór” Alaksieja Dudaraua i „Końcówka” Samuela Becketta

12:25-12:35 – dyskusja

12:35-12:40 – przerwa

Przewodnicząca: Anna Horniatko-Szumilowicz

12:40-13:00 – Anna Kieżuń (Uniwersytet w Białymstoku), *Schylek, starość, przesilenie w manifestach pokoleniowych Młodej Polski*

13:00-13:20 Anna Ursulenko (Uniwersytet Wrocławski), *Czy naród jest jak wino: im starszy, tym lepszy? (Od)tworzenie genealogii narodu a strategie narodotwórcze*

13:20-13:40 Sylwia Wójtowicz (Uniwersytet Wrocławski), *Między pokoleniami. Wokół ukraińskich sporów ideologicznych „starych” z „młodymi” w II RP*

13:40-13:50 - dyskusja

13.50-15:30 - przerwa (obiad w hotelu Wieniawa, ul Gajowicka 130)

17:00 – posumowanie obrad i zamknięcie konferencji w s. 301

NOTATKI

NOTATKI